

ДИСЦИПЛІНА «ПРОФІЛАКТИКА СОЦІАЛЬНИХ ДЕВІАЦІЙ»

Анотація. Дисципліна „Профілактика соціальних девіацій” належить до переліку дисциплін вільного вибору аспіранта. У соціальній роботі, будь-який клієнт з ознаками девіацій, а також особи з його найближчого соціального оточення, обтяжені співзалежністю, можуть відноситися до «групи ризику». Соціальна робота клієнтами обтяженими різними формами девіацій здійснюється у межах «проблемної ситуації» у якій, під дією зовнішніх або внутрішніх чинників, раніше сформовані адаптивні механізми життя та соціальної взаємодії руйнуються, а механізми відновлення балансу відсутні. Організація ефективних засобів профілактики дезадаптивної поведінки клієнта у соціальній роботі потребує підготовлених спеціалістів, які володіють відповідними вміннями та технологіями надання соціальної та психологічної допомоги різним категоріям осіб обтяжених девіацією, делінквенцією або адикцією. Тому, дисципліна спрямована на вивчення причин, сутності, форм прояву та профілактику соціальних девіацій. Основу курсу складає принципова значущість соціальної роботи у вирішенні проблем профілактики соціальних девіацій, розумінні феномену девіантної поведінки та ролі соціального працівника у забезпеченні стабільності нормативної поведінки та адаптації людини в суспільстві.

Мета навчальної дисципліни: забезпечити теоретичну підготовку щодо оволодіння знаннями про психологічну сутність соціальних девіацій, їх різновиди, структуру та методи профілактики, а також сформувані основні вміння здійснення базової профілактичної роботи.

Попередні вимоги: Аспірант повинен знати: основні поняття психології девіантної поведінки; соціально-психологічні та біологічні фактори відхилень у поведінці людини; вікові аспекти проблеми девіантної поведінки; методи психодіагностики індивідуально-психологічних та соціально-психологічних чинників різних форм девіантної поведінки; технології соціальної роботи з особами групи соціального ризику; психологічну сутність адиктивної поведінки та засоби її профілактики; програми соціально-психологічної реабілітації адиктивних; специфіку соціальної роботи із засудженими до кримінальних покарань та особами, які звільнилися з місць позбавлення волі.

Змістові модулі:

Загальна характеристика та психологічні механізми девіантної поведінки.

Зміст та сутність делінквентної поведінки. Вплив психічних девіацій на делінквентну поведінку. Загальнотеоретична характеристика адиктивної поведінки.

Методи діагностики індивідуально-психологічних та соціально-психологічних чинників девіантної поведінки різних категорій клієнтських груп.

Особливості взаємодії та встановлення психологічного контакту з різними категоріями клієнтів обтяжених девіаціями.

Особливості реалізації психопрофілактичних заходів у процесі соціального супроводу різних категорій клієнтів обтяжених девіаціями.

Мова викладання: українська.

Рік підготовки, шифр навчальної дисципліни: друге півріччя другого року навчання, ВК.2.02.03

Кількість кредитів: 4

Форма заключного контролю: іспит

Структура навчальної дисципліни: загальний обсяг 120 годин, у тому числі 24 години аудиторних занять (18 годин – лекційні заняття, 4 години – практичні заняття, 2 години – консультації), 96 годин самостійної роботи.

Викладач: Александров Денис Олександрович, доктор психологічних наук, професор, професор кафедри соціальної роботи факультету психології.

Інформація про викладача: <https://psy.knu.ua/ua/database/profile/aleksandrov-denys-oleksandrovych>